

gonovega slovstvenega delovanja sporočimo obširneje v prihodnji številki.

Matilda Serao. Ena najzanimivejših pisateljic v novem slovstvu je Matilda Serao. V njenem življenju odseva duševni razvoj novodobnega človeštva. V povestih iz mlajše dōbe je sledila verističnim strujam. Posnemala je skeptični realizem francoskih pisateljev in se udajala njih materialističnim težnjam. A občutila je živo svežega duha prerajajočega se duševnega razvoja in ga pozdravila v slovitem pismu „Vitezom ideala“! Nato je šla v Palestino in pod vtiskom novih idej napisala povest „Nel paese di Gesù“, v kateri je povzdignila svojega duha do čiste, gorke religije. Posebno pozornost pa je zbudila njena povest „Suor Giovanna della Croce“. Pretresljivo popisuje v tej duhoviti povesti nesrečno usodo iz samostana kruto izgnane redovnice. V Italiji so v imenu „svobode in napredka“ med raznimi

Viktor Hugo.

drugimi redovnicami iz samostana izgnali tudi sestro Jovano. Za to, da so ji pokončali njen pravi poklic, so jej dali bornih tisoč lir ter jo pahnili vun v sovražni svet. Niti dote, ki jo je prinesla seboj v samostan, ni dobila nazaj. Zdaj pa je pahnjena v zlobni in sovražni svet, kateri nje ne umeje in ona ne njega. Njena čista duša se bori s propalostjo in zmaguje v najhujših bojih. Že prej je bila Matilda Serao obdelala slično snov v povesti „La Ballerina“, v kateri je popisala gledališko plesavko, ki se v najtežavnih borbah ohrani nepokvarjeno. Sestra Jovana se mora potikati okoli pri sorodnikih, in sredi najbolj izkvarjenih ljudskih slojev izkuša vse muke bede in krivice. V pretresljivem poglavju „Il ventre di Napoli“ je pisateljica z živimi barvami drastično naslikala najbolj dramatične prizore te bolesterne borbe. V zadnjem poglavju pisateljica živo kaže veliki razloček med krščansko in med moderno dobrodelnostjo.

„Obed za siromake“ priredé v eni najuglednejših napoljskih hiš — a ta „siromašni obed“ je namenjen bolj za to, da se tam šopirijo samoljubne bogate dame pod pretvezo dobrodelnosti, kakor pa za uboge, kruha lačne siromake. Med ubožci pa je tudi sestra Jovana, potrta od starosti in revščine, in v njeni duši še tembolj bolesterno odmeva ta kričeči razpor med modernim svetom in med čuvstvom krščanskega srca. Tako slika Matilda Serao svoje „anime melanconiche, eroiche, tristi, fatali!“

Filippo Machetti. Dne 18. jan. je umrl v Rimu v starosti 66 let glasbenik Filippo Machetti. Zložil je več del; najznamenitejše se imenuje „Ruy Blas.“ Petnajst let je bil načelnik „Akademije sv. Cecilije“. Splošno so ga priznavali kot enega najboljših laških glasbenikov.

Kaj Nemci najrajši čitajo? Uredništvo berlinskega časopisa „Das literarische Echo“ je razposlalo na izposojevalnice knjig vprašanje, katere pisatelje njihovi odjemavci najrajši beró. Iz 65 odgovorov sledi, da so se največkrat zahtevale knjige: C. Viebig, „Das tägliche Brot“; G. von Ompteda, „Eysen“; E. Georgy, „Die berliner Range“; Sienkiewicz, „Quo vadis?“; J. Wassermann, „Die Geschichte der jungen Renate“ in L. Ganghofer, „Der Dorfapostel“. — Seveda niso izposojevalnice knjig najboljše merilo za pravo vrednost kake knjige.

Srečne pesmi. Mascheronijeva balada „For all Eternity“ je donesla čistega dobička čez 200.000 K; založnik je skladatelju izplačal zanjo 50.000 K, dasi jo je bil ta prej ponujal brez uspeha drugemu založniku za 200 K. Tako velikanski dobiček je donesla tudi Sullivanova pesem „Lost Chord“; skladatelj jo je zložil v eni uri srečnega razpoloženja. Najsrečnejši je bil pa založnik pesmi „In old Madrid“, ki mu je donesla skoro pol milijona kron.

Bizantstvo v znanosti. Ne mislimo tu na bizantstvo v slabem pomenu, ampak na bizantstvo kot znanost. Dolgo časa se niso zapadni učenjaki mnogo zmenili za stari Bizancij in njegovo zgodovino. Odkar je padel Carigrad pod turško oblast, je nekako izginil iz svetovne zgodovine. Zdaj je pa obrnila znanost tudi nanj svojo pozornost. Pred desetimi leti je začel izhajati list „Byzantinische Zeitschrift“, ki je zbudil podobna podjetja v drugih slovstvih. V Peterburgu izhaja „Vizantinskij Vremennik“, na Francoskem „Revue de l' Orient latin“, „Revue de l' Orient chrétien“ in „L' Écho d' Orient“, v Rimu pa latinski „Oriens christianus“ in „Bessarione“, ki ima posebni namen združiti zapadno cerkev s katoliško. Na več vseučiliščih so se vpeljale tudi stolice za bizantski studij. — Proučevanje carigradske preteklosti bo pojasnilo pač tudi marsikatero vprašanje, ki se tiče jugoslovanske in vzhodne cerkvene zgodovine.